

Förbundets 80-års jubileum i Göteborg

Förbundets 80-årsjubileum ägde rum den 2 september på anrika Clarion Hotel Post, som en gång i tiden var Sveriges största postsorteringskontor. Vår förbundsordförande Eva Eriksson inledde med att inför 300 inbjudna gäster ge en kort historisk tillbakablick om organisationens bildande den 5 september 1939 just i Göteborg. Det var en orolig tid i Europa. Tyskarna invaderade Polen den 2 september och den 3 september förklarade Frankrike och Storbritannien Tyskland krig. Andra världskriget var ett faktum.

Bakgrunden till bildandet av Sveriges Folkpensionärer Riksförbund var de usla pensionerna och de ofta hälsofarliga bostäderna. Då var det fattigvården som gällde. 62% av befolkningen över 67 år var i behov av fattigvård. Pensionsåldern var 67 år och medellivslängden 60 år. Många som stod som bakom och var aktiva i riksorganisationen var syndikalister och mycket radikala. De betraktade sig själva som en facklig kamporganisation. De sociala aktiviteterna i föreningarna etablerades långt senare. Den första uppgiften blev att samla de pensionärsföreningar som fanns runt om i landet. Därför har vi i dag föreningar som är äldre än 80 år. Efter ett par år bröt sig ett antal medlemmar och bildade en egen organisation, nuvarande PRO. Man ansåg att riksförbundet var alldeles för radikalt! Flera försök har under åren gjorts för att slå samman, men det har hittills alltid misslyckats. De kommunala pensionärsråden etablerades ganska tidigt, men på regeringsnivå dröjde det faktiskt ända fram till början av 90-talet innan regeringens pensionärskommitté bildades. Som enskilt statsråd spelade Karin Söder en stor roll under sin tid som socialminister. Sammanfattningsvis är det intressant att notera att de frågor som låg bakom bildandet av vår organisation var pensioner och bostäder. Även om det är från en helt annan nivå så är det samma frågor som ännu i dag står högt på dagordningen.

Seminariet Framtiden är här

Efter seminariet var det dags för en paneldiskussion. Paneldeltagarna bestod av Ingmar Skoog, Bengt Westerberg, Vanja Lundby Vedin och vår egen Eva Eriksson. Ingmar Skoog började med att berätta om sin forskning om hur åldrandet har förändrats. Han har följt personer födda mellan 1901 och 1944 och det är han som har myntat begreppet "70 är det nya 50" och han betonade att han har vetenskapligt stöd för detta påstående. Detta att vi lever längre och lägger fler friska år till vårt liv innebär samtidigt att efter 80-årsåldern kommer krämporna. Det är den stora utmaningen då antalet över 80 år kommer att öka med 50% under de närmaste 10 åren. Det gäller alltså att ha två tankar i huvudet samtidigt! I Sverige är vi dåliga på att utnyttja de äldres erfarenhet och kompetens. Han berättade själv från sin egen arbetsplats där professorer tvingas att pensionera sig för att därefter erbjudas tjänster på prestigefyllda universitet i USA. Bengt Westerberg tog upp personalfrågan inom äldreomsorgen och hur den ska kunna lösas. Han menade att det kommer att krävas skattehöjningar. Samtidigt skulle 55% av de nyutbildade på arbetsmarknaden behöva välja vårdyrken, vilket inte är sannolikt. Vanja Vedin betonade vikten av det mänskliga mötet och Eva Eriksson betonade behovet av kompetensutveckling. Ingmar ansåg att det också finns utrymme för effektiviseringar och för att de ska lyckas rekommenderade han de ansvariga att fråga personalen istället för att hyra in konsulter. Användningen av s.k. välfärdsteknologi

togs också upp och vad den kan betyda. Samtidigt kan tekniken aldrig ersätta den mänskliga kontakten. Vanja tog upp frågan att bo hemma och betonade att det aldrig får bli ett tvång att bo hemma, som lätt kan leda till ensamhet, när man inte längre kan komma ut på egen hand. Som sista punkt på dagordningen stod pensionerna, möjligheten att få jobbalängre om man vill men också själva pensionssystemet i sig. Eva E. ansåg helt enkelt att det är omodernt att ha bestämda åldersgränser; låt alla få jobba så länge de kan och vill. Eva tog också upp frågan om att inte hela pensionsavgiften går till pensioner utan att en del över en viss inkomst går direkt in i statskassan. Eva E. var mycket tydlig med att pensionssystemet inte håller vad den lovat. Då hettade det faktiskt till. Bengt W. var av motsatt uppfattning och menade att det är lätt att vara en kravmaskin med mer av allt utan att samtidigt kräva skattehöjningar. Slutligen fick alla svara på vad som är den viktigaste framtidsfrågan. Bent W. lyfte fram behovet av att satsa på de sämst ställda och personalrekryteringen till vården. Vanja L. talade om en värdig ålderdom. Ingmar Skoog lyfte fram att synen på äldre och erfarenhet måste ändras samt öka medvetenheten om att det att vi lever längre också innebär fler friska år. Eva Eriksson om att vi äldre måste få vara delaktiga och aktiva så länge vi vill och kan och att fler äldre är politiskt aktiva, d.v.s. vi har lyckats få bukt med åldersdiskrimineringen.

Monica Ulfhielm